

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Péntek

140. szám.

Pest, augustus 25. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

Előfizethetni csak a kiadónál országon Kunewalder házában, vidéken a k. postahivatalnál.

Előfizetési ár:

Julius elejétől kezdve fél évre Budapesten házhőshordással 5 ft. Vidékre postán borítékban 6 ft.

Évnegyedre Budapesten 2 ft. 30 kr. vidékre postán 3 ft. 30 kr..

Egy hónapos elő fizetést csak helyben, s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetésektől egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 3 kr. peng. p. fizettetik.

Pest aug. 25.

Szerkesztő!

Itt vagyok ismét drága Marczius, előbujva hallgatagságomból, önnek hű fegyvernöke: Nagy Gedeon.

És midőn az olvasó e nevet e lapokban olvasza, örvendjen lelkében, mert akkor a radical ügyre nézve jobbra fordulnak az asplotusok. Nem tagadom, rossz katona vagyok, csak akkor villogtatom fegyveremet, ha pártsegünk előhaladóban van, különben desperálok, s lekonyítom az orromat.

Ön csodálkozik, és kérdi: mi a szépséglelte az én drága Gida barátomat, ha azt hiszi, hogy a legutolsó napok a radical ügyre nézve kedvezőleg mutatkoznak.

Hja! azért adott az isten az embernek okosságot, hogy éffen vele, s én egy hordó keserűségből is tudok szalmaszálon egy kis mézet kiszíni.

Tehát mint mondom, rettenetesen örvendek, mert végre közeledni látom a percet, hogy a jelen csámcsogó politikájú ministerium elvégre összeoldjón, s helyébe jöjjön egy másik, melly azonban még miakat tökéletesen tán nem fog kielégíteni, mert irva van, hogy jó a jó, de jobb a jobb, kicsinyen túlessz a nagyobb.

Hanem azért az okosság azt dicitálja, hogy csináljunk olyan arcokat, mintha célunk az volna, hogy Guizot helyébe Thiers jöjjön.

A tegnapi határozat dicső volt. — Ön bent volt a teremben, én kün szivaroztam az udvaron proletarius collegáim között.

De ön tíz évet adna szomorú életéből, ha láthatta volna a savanyú pofákat, a millyent vágtak, midőn az élet oda hagyta: Bathyáni és Széchenyi.

Rettenetesen nem tetszett ő lordsgúnak a tegnapi spectaculum.

Széchenyi angolul mesolygett magában valamit, alkalmasint káromkodott, s tán össze is veszett kedves élete párjával, Kovács Lajossal, ki úgy látszik e napon kapta meg Watterloeját.

A vinculi matrimonialis austriae consistorialis defensor meg van pesholva.

Magyarország ama vén férjnek, Austriának, makranczos ifju neje a férj tudta nélkül hatvanegy millió pengő forint adósságot irt alá.

Átkozott menyecske, millyen szeget üt a pedant fiskus fejébe. Az ember azt gondolná, hogy a fiatal nőcske a sok pénzt azért veszi fel, hogy válóperét annál hevesben sürgesse, és elkezdvén egy fényes külön háztartást a jövő farsangra saját izlése szerint válasszon magának egy derék ifjú férjet, olyant, minő Párisban juliusban, vagy tán éppen februariusban szokott születni.

Hanem nagy malheur az, Szerkesztő, hogy ez a szép szőke kékszemű menyecske a négy száz és néhány Pestre jött ügyvédek közzül a 226 parókásban többet bizik, mint a 117 ügyes, tüzes, bátor, derék, és lovagias ficzkóban.

Ha csak ezutánra jobban nem fogja megválasztani embereit. Mert csak el nem feledheti a tegnapi ülést, a midőn a bal oldal a pénzszerzésben annyira megbecsülhetlen szolgálatot tett neki. —

A táblabírák három milliót akartak adni. A radicalok annyit a mennyi csak kellett. A jó barát a szükségben tünteti ki magát.

Hanem szerkesztő, akkor midőn csak a napokban menekült meg ön egy sajtópertőt lesz-e önnek bátorsága kiadni e ozítket, hol imígyen egyenes módra a tökéletes elválásról beszélünk úgy, hogy a felek aztán új házasságra kelheszenek. —

Hogy ne mérne! Csak tartuk meg gyönyörű methodusunkat, hogy úgy írjunk, miszerént barátjaink értsenek meg minket, ellenségeink pedig meg ne foghassanak.

Azért hát háromszorosan pszt nost az elválásról, mert ez a mi tekintetes kar és rend-nemzetünk még rettenetesen keresztény katolikus ország, a hol a teljes elválás még nincs megengedve. —

Azért hát csak okosan haladjunk, szót sem az elválásról, most csak arra agítunk, hogy a legujabb vallási törvények engedelmevel legyünk derék becstületes magyar kalvinisták, s ha azt elértük, majd meglátjuk, mit ad a jó isten.

De hát mit értünk mi kalvinistaságnak.

Többféle dolgokat. A többi között, hogy ne higgyünk a traditioknak. Ne higgyük azt, a mit Széchenyi, Kovács Lajos, Kazinczi Gábor, és Csiki Sándor prédikálnak.

Mert lám az élet másként beszél. A mult héten arról volt szó, hogy azok, kik e rossz harmoniában élő házaspárt megörizzék, millyen liberiat kapjanak. —

Széchenyiek azt mondták, a férj színét kell viselni. Patvarba az udvariatián parokás táblabírákkal. —

Ellenkezőleg az ifjak azt mondták, de bizony szebb lesz, ha az asszony családí színeit vesszük fel. Ah ezek aztán már elegans uracskák.

Fájdalom, a nagyszemöldő párt leszavazta a lovagias ifjuságot. Ellenben midőn pénz kellett a megszorult menyecskének, a saugori táblabírák mind megugrottak padjaikról.

De ezzel az ország legutóbb megismerte, hol, mellyik oldalon keresse valódi hű fiait.

Ennyiből áll az ajánlott kalvinistaság.

De ez nem lesz elég, szükségünk lesz egy kis lutheránusságra is.

Ön ért engem, szerkesztő, s ha ön ért, nem gondolok vele, ért-e még engem azon kívül más a világon, vagy nem.

Én önnek hű tanítványa akarok lenni, s a merre járok, kelek, csak azt prédikálok, hogy Magyarországnak mindenek előtt csak erősödni kell. —

Magyarország ha szabad és alkotmányos akar lenni, ugyanazon politikát kell követni, mellyet követne, ha szándéka az volna, hogy Austriától rögtön, tettelesen és tökéletesen el akarna válni.

És úgy is kell tennünk — különben elveszünk. Nagyon megharagítottuk a komor és boszuálló férjet, ha valahogy ismét kézbe kerít, majd meg-regulázza a kalandos asszonykát, s bezáratja egy kolostorba.

Erősödnünk kell, fel kell használnunk minden percet, nem úgy, mint a ministerium, melly négy hónapot már eltarisznyázott. —

És ha erősek vagyunk, bizunk magunkban, hogy rajtuk nem paczkázik senki fia . . . akkor hadd válják meg, szeretet kötötte-e össze a házaspársakat, vagy pedig az egész csak egy mariage de raison volt. . . .

Az igazi szeretet a valódi hiveség, akkor fog kitűnni, ha az együttléthez egyik fél sincs kényszerítve. —

Nagy Gedeon.

Nos quoque florimus
sed flos fuit ille caducus.

A főrendek mai ülését nem sorozzuk Mákvirágaink közé — árva lelkekre mondjuk — oda való, nem sorozzuk pedig azért mert annak sok nevetséges oldalai mellett is egy pár komoly tárgya is volt, melyet mi is komolyan kívánunk tárgyalni, ha csak rajtunk is be nem teljesedik Mephisto azon mondása hogy:

Würde mein Pathos euch gewiss zum lachen bringen!

Előbb azonban némi megjegyzéseket kívánunk tenni.

Különös, hogy a méltóság főrendek komoly és hallgatag tereme kedélyünkre — ha az még oly leverve volna is — a legvidámabban felderítő hatással van éppen úgy mint egy kedvelt buffonak csak megjelenése és nevetésre szokta vonni a színházi közönség szájának ízait.

És valóban a főrendek ülése comoedia hábar tragicomedia is; csak hogy a bohócság nem ama shakespearei magasztos, mellynek comicumában fetszik a legnagyobbszerű tragicum: éppen nem, a bohócság ama Nestroy-féle, mellynek még komoly részére is felröhög a Carthecather közönsége.

Némely egyén és testület még halálában is oly kicsinyeszerű, hogy az ember iránta a legkisebb szánalommal sem viselhetik. Példákkal nem messze kell mennünk. Az illyr lázadók némelyike, midőn kegyetlenségeivel, vadságával és gaádságával mindent megtett arra nézve, hogy halált érdemeljen, a bitófa alatt siránkozva, és eszméletvesztve fogadja a büntetést.

Illyen formán van a főrendi tábla is, mert bár mindent megtett arra, hogy az ország sympathiáját valamiképp meg ne nyerje, hogy valami uton tiszteltetésre ne vergődjék, bár semmit el nem mulasztott, mi által eljárására a hon indignatioját vonhatta s így mindent megtett maga részéről, mi őt a — halálra érdemesíti: mégis most midőn betegségben fekszik s a halál symptomai már testének minden részein mutatkoznak, midőn léleketének szüntelen elakadása, a gyakori eszméletvesztés, s azon fantasirozás, hogy ő nem beteg, a szemlátomásti száradás és megkocsonyásodása az izmoknak oráinak számát már csak kevesekre terjedni hirdetik — semmit de éppen semmit sem tesz, mi által legalább a halál méltóságát magának megszerezhetné, de sőt inkább úgy viseli magát, mintha szándokosan akarna még — temettetését is nevetségessé tenni.

Tudja Isten, hogy van, de annyi igaz, hogy a főrendek teremében még a capacitás sőt még az itélő tehetőség is elveszni látszik, és sokan — kik ez előtt mind szabadelvűségük mind tapintatokruól ösmeretesekek voltak — a logkicsinyeszerűbben nyilatkoznak.

Éppen úgy képzeljük mi azon főrendi ülést, mint azon kutak egyikét, mellynek vizében mindenféle anyag kövé válók; valamint azt is valljuk, hogy az egyenlőséget még sehol sem láttuk ennyire valósulva mint itt, mert — nulla regula sine exceptione — mindnyájan egyenlő unalmasbeszédűek. Főnebbi állításunk illustratioja alább fog következni.

A képviselőknek ma nem levén ülésök a karzaton valamicskével többen voltak de bezzeg kapott is ám az elnök az alkalmon, hogy egy zseb-

kendő suhogása által okozott zajért a hallgatóságot már mégis egyszer, valahára csendességre inthesse.

Furcsa dolog is az, midőn az elnöknek soha sem jut a szerencse a hallgatóságot a karzato k kiürítettésével fenyegethetni, s pedig azon egyszerű okból, mert azok hasonlítanak a romai sánczokhoz, mellyekből a közébbi elfoglaláskor csak azért nem lehet kiverni a szerbeket mert — nem voltak bennök.

Egyébiránt a ház Bőjtinek valóban köszönettel tartozik azon gyöngédségért, mellyel ez iránta viseltetik. Bihar érdemes főispánja jól látja, hogy egy haldokló mellett viraszt s épp azért betegének mindenképp kedvében jár, cukrocskát ad neki, czórogatja, s a legcsinosabb nevekkel szólítja meg, mert hiszen úgy is utolsó kívánatokat teljesít. Illyen alakban fogjuk fel mi azon exellentia zást, mellyel az őszhaja de ifju'elkü főispán oly kifogyhatatlan volt, hogy az elnök már pirulni kezdett miatta, s azon készséget, mellyel stylaris módosítását készebb volt visszavenni, mintsem aztán a kedves beteg kedvellenségire szavazás alá bocsátani.

„Du sublime au ridicule il n'y est qu'un pas!” ezt mondja egy frank közmondás, s pedig hamisan, mert a redouttetől a museumig több ezer lépés van.

A képviseleti tábla tegnapi határozata oly valami sublime lépés volt, mellyhez csak egy főrendi ülés ridicule végzése volt szükséges, hogy nagyszerűsége az ellentét által is még inkább szembeszökjék.

És ez ellentét megvan.

A főrendek mai ülésében többféle tárgyak fordultak elő.

Mindenekelőtt az elemi oktatás ügye került szőnyegre s a kiküldött bizottmány véleménye szerint. Ötvösnek egy meglehető beszédje ellenére is — elhalasztandónak határozatott.

Mindig hallottuk beszélni, hogy a majmok gyermekeket csupa szeretetből szokták agyonzorítani, de ez állítás igazságáról mindig kétségben voltunk most azonban Hám János s a magos clerus által Ötvös úján készült törvényjavaslat hat uns eines besserem gelehrt miután a commissióban — híj szerint — éppen Hám János szoritotta agyon — szülöttöt.

Na de se baj, a minister javaslata mellözésnél egyebet valóban nem is érdemel.

Ezen tárgy fáradságos megoldása után, felszólított a ház az elnök által, miképp adna utasítást neki, mitevő legyen azon főrendi tagokra nézve, kik — mint már előtte többen nyilatkoztak — a haza ellenségei ellen akarnak menni? elbocsáthassa-e őket vagy nem?

És ezen kér dés az, melly czikkünk elején tett észrevételünk, valamint a ridicule illustratiojára szolgál.

Gr. Pálfi József nem akarta, hogy senki elbocsáttassék, mert megtörténhetnék, hogy a főrendi tábla ülés tartására nem maradnának szükséges szabály szerű számmal.

Ezt mondá gr. Pálfi József a régi oppositiónak rendületlen harczosa, a hajdani felső tábla legmerészebb és szabadelvűbb embere.

És ezért hasonlítottuk mi a mostani főrendi táblát egy mindent kövéváltató kúthoz, mert benne, még egy Pálfi József szabadelvűsége is petrefactum má válik.

De ezen — hisszük — csak kiszalasztott ellenzésnek a ház per meleg és nemesszavak hallását köszöné, szavakat, mellyekre az alsó ház kö-

zönsége éljenekben szokott kitörni, de mellyek itt csak egy pár kisiklott karzati helyest aratának, mintha a keblekben még a lelkesedés sem találna löbbé viszhangra.

E szavakat Veselényi és Bőjtí mondák.

Az első ihlettem rajzoló boldogságát annak, ki e honért harczolni mehet, s milly szent kötelességet teljesít.

Szónok szavain a lelkesültség reszketettsége volt, de egyszersmind bánatos hangnyomatékúak valának azok, mintha elhallgatva, eltakarva lett volna általok a kebel azoni szomorúsága, hogy miért nem osztozhatik szóló is ama szent kötelesség teljesítésében, ama boldogság élvezésében.

És szemünkbe egy köny lopdzott s megindulással tartottuk szemünket ezen férfún, ki — ha a sors éjjelét nem vonta volna felébe — már személyiségeivel is annyira imponálhatott volna, ki — ha nemcsak a lelke szeméire szoritatték, vizsgálódása — a dolgokat bizonyosan más világban látná, s lenne helyén — az igazság és szilárd elhatározottság élen.

Van a regalisták közt elég öreg sánta és béna, kik úgy sem használhatók egyébre mint ülni, maradjanak itt azok, mondá a nemcs báró és igazavan, kivált midőn Bőjtí megjegyzésekként az éljen vagy helyes vagy igen-nél úgy sem igen kell többet beszélni.

Gr. Pallfinak a pestmegyei önkénytesekre nézve tett megjegyzéseit, egészen melőzni kívánjuk, s a grófra bizzuk annak megítélését, mennyire voltak szavai ildomosak. Bőjtí elég nemesen felelt azokra.

A csatába menni akarók elbocsáttatnak.

Az ülés végén Weselényi Miklós tett egy indítványt a honunkbeli népiségek kiengesztelése iránt. A tisztelt báró ur ezen tárgyban hosszabb beszédet tartott, melly a végén — midőn már megszöktünk — igen szép lehetett ugyan, de az első részében rendkívül unalmas volt, s ezért a hathéti oktatásnál oda is hagytuk.

Csernátoni.

Pest aug. 24.

Ki valami roppant illusiot akar magának csinálni, az csak azt képzelje, miszerint a ministeriumnak legjobban mennek dolgai.

Hanem a ministerium is seneketlen illusióban él, midőn azt hiszi és gr. Széchenyi ki is mondá, hogy ennek a baloldal az oka.

Azon baloldal! melly liliputi törpeségben áll a ministerium többségéhez.

Melly bár mint a mythos oriása ha földhöz vágják, erőben mindig nyer, melly igaz minap mint 36 bukott el, de később mint 86 mint 117 kelt föl; de melly 222 ellenében mégis csekély s a ministeri autos epha szerint is csak törpe minoritás.

Ugyan, hogy is mondhatni illyesmit! hiszen a ministeriumnak nem volt egy kívánata, nem még egy szeszélyes ötlete sem, mellyet, mihelyt akart, a házban keresztül nem vihetett.

Bizodalmat a ház éjjel nappal szavaz, s ha taps és éljen kell, a táblabíró még álmából is talpra ugrik; sőt a ház meztagadja ha kell önméltóságát, megfélelkezhetik parlamenti formák szabályairól és felforgatja tegnap hozott végzését, megölköli öngyermekét csak azért, mert ahöz egy ministernek tárczáját kötni eszébe jutott.

A ház még többet tett a kormányért.

Mert a ministeri szeszélyért nyakát csavará ki e nemzet régi forró kívánatának, piszkos ujal illeti a képet, melly ez ország historiai dicsőségének széplőden megőrzött hagyománya volt, félre dobta a nép sympathiáját és megajánlá az unjonczok német lábra állítását.

A ház igen sokat tőn, s hibája épen csak ez lehet.

És mind e mellett az mondatik, hogy a kormány nem működhetik a baloldal miatt.

Lehetne-e ennél egy hitványabb argumentumot mondva is csinálni?

Mit mondana arra Peel, vagy Guizot és valamennyi kormányfő, midőn valaki képes egy antinationalis eszmét személyes sympathiája erejével 200 főnyi többség fogaton keresztül hajtani, és a minoritást kezeli megkötődjének vallja?

Ezt a megyei gyűlések orbis pictusának administratorai is kinevetnék, kik még ha minoritásban voltak sem panaszkodtak mért, tudák a többség végzése is végrehajtáskor csakugyan az ő bölcs belátásuk kenderődjére alá kerülni.

Mi pedig csak azért csodálkozunk, mert hozzá szoltunk a baloldalt oly bűnbaknak látni mellynek innetova tán még a rossz időjárás vétjét is fejéhez vagdossák.

Hanem azt mondjuk, hogy mi soha még ilyen, absurdumot nem hallottunk, s kételkedünk még azon is, hogy az igazságügy-minister logicájának mindenható gépei ezt helyes és hihető mentségi argumentummá gyártani tudják.

Kimondjuk miként sohasem volt kormány mellynek akarata annyira egy lett volna a teljesedéssel mint a mienké, mellynek csak egy szemhunyorítása is győző fegyver a parlamentben. —

És kimondjuk, hogy az efféle mesterséges mentség csak a fele védelem mint a struczé, ki orrát s szemét homokba dugva, egész testét védettnek hiszi, vagy mint ki setétségtől fél s behunyja pilláit, s reá még sűrűbb éj nehezedik.

S épen ezért meg vagyunkgyőződve, hogy a nemzetgyűlés mostani üléseinek eredménye is tisztán a ministeriumtól függ, s e részben a felelet csupán őt illetheti.

Caligula britanniai balul kiűzött hadmenete után is triumphust tartott, s mint legyőzött királyokat bitorba dugott rabszolgákat lánczolt szerkeréhez, s a tenger meghódítása jeléül kagyló halmazzakkal ámitá el népét.

Csak hogy ne feledje a kormány, hogy a historiát nem azért olvassák, miszerint a nép máskor is hagyja magát hasonló possenreissereikkel ámitani. —

A nép fogja tudni, ki hozta reá a törvényt, az-e, ki kétháromszáz szótöbbséggel bír, vagy az ki törpe minoritásnak nevezetelik.

S ezért nem is hihetjük, hogy gr. Széchenyi maga is hitte volna azt, miként téllenségük vétjét a baloldalt tapasztalhatná; hanem a gróf az ellenség recriminálásában csak régi jó magához akart következetes lenni. Melly következetességeről viszont azt is feltesszük, hogy a mint megigazítá bizonyos előcsahosokról programjában kiírt nézeteit, úgy mostani sóltan főzését ismert szakácsi tapintattal rectificálni fogja.

Don Carlos.

Ó-becei táborhely aug. 16.

11 óra d. e.

Testben és lélekben lankadtan fogok az írás-hoz. Négy nap óta, éjjel és nappal talpon vagyunk, nem ellentünkeli csatában, mi test és léleknek új erőt adna, hanem az örök egyforma, s ép azért fárasztó tábori őrszolgálatokban. Az éjjel szokott őrhelyünkön, az ó-becei szőlők alatt táboroztunk, midőn a szép holdvilágos éj sötét follegkebe burkolódzott, s az eső, dörgés és vil-

lámok kíséretében reggelig mosott bennünket. A testgyakorlatoknak is meg van bizonyos mértéke, min túl nem edzőleg, de kimerítőleg hatnak a testre; ezt tapasztaljuk mi jelenleg. Valóban mindenki előtt megfoghatlan az ellenség iránybani terv, ki egy kissé figyelmesebben tekint a dolgok menetébe. Mintha czélul tüzetelt volna ki, hogy test és lélekerőben fogyottan vitéssünk az ellenség elébe, melly jól erősített sáncaiban nyugodtan s kellő pihenést élvezve várja megtámadásunkat. Csudálatos, hogy sokkal csekélyebb számú ellenünk, mennyi hadügyekbeni jártasságot, s erélyt fejt ki, — s miként teremt szinte semmiből eszközöket terveit kivitelére; míg nálunk — aránytalanul nagyobb szám, s mindenemű eszközök felhasználhatása daczára a dolgok lassu menete, s az előkészületben tapasztalható hiányok aggodalmasan hatnak minden gondolkozó hazafira. Úgy látszik, mind ezeket jól tudja ellenünk is; s azért vetemül vakmerőségekre irányunkban; mindig ő támadja meg őrszemeinket, s mint a vidéken lakó rácok hírlík, nem kevesebb czéljuk, mint még ez évben Pesten útni fel tanyájukat. Merész szándék, de nincs lehetetlenség! Seregünk tiszta hazafias szellemtől van lelkesülve, s élethalálra elszántan áll a vad esorda előtt, de a tisztikar iránt bizalom nem épen rendületlen. Az eddig tapasztaltak, sehogy sem elégedők a feltámadt kedélyeket eloszlatni; s az egyszer megrendített bizalom nehezen nyeri ismét vissza korábbi nyugottségát. A jövő megmutalja.

A támadásról semmi bizonyosat nem írhatok, az titok; de közhiedelem szerint e hóban meg kell történnie; még pedig előben is azon pontok ellen, miknek megtartása oly könnyen eszközölthetett volna. sz. Tamás és Földvár az első támadási helyek, mind kettő-annyira megerősítve, mikép tetemes haderőtől lehet reményleni elfoglalásukat; holott pár héttel korábban részünkre megtartani aránytalanul kisebb erőfeszítéssel lehetett volna. Mi hihetőleg Túrria falhoz fogunk rendelteni, az ellenség kirohanását megvárni.

Augustus hónapot éljük, miként éltek apáink 300 év előtt. Nem messze augustus 29-dike, a szerencsétlen nap, melly hazánkat a sár szélire hajtá. Mi bukatta meg a magyart 300 év előtt? Egyebeken kívül a tapasztalt hadvezérek hiánya. Most sem állunk sokkal jobban e tekintetben, sőt. . . . Nem akarok veszélyt jósolni; nemis a rác az, mi bennünket leginkább fenyeget, azt minden pillanatban semmivé tehetjük. De legyetek készek hazafiak; a baljóslatu nap augustus 29-dike nem messze van; s amott nyugoton közel szomszédásunkban semmi eszközt nem hagynak ellenünk felhasználatlan. — Az oláh határszéli katonaság már nyíltan megtagadta az engedelmességet, s visszazökött Szegedről, kinek a műve ez? Ébren legyetek hazafiak, mindennapi imádságtok a fegyver és ismét fegyver legyen.

Éjjel elment, s a tábori tűzök, miket az eső el nem oltott, csak néha pislogtak fel, midőn egyszerre több lövészek riasztának fel; néhány pillanat alatt az egész zászlóalj talpon volt, mit elősegített az, hogy isten szabad ege alatt a jól megázott földön feküdtünk. A lövészek nem előőrszinktől jöttek. Parancsnokunk azonnal hét csa-

patot indított utnak különböző irányban; egyik a városba ment. Ez fél óra mulva visszatért azon hírral, hogy éjjel tájban egy magyar lakos hírt vitt a városi főörtanyára, mikép mintegy 30 rác fegyveresen összegyűlt s tanácskoznak. A főörtanyáról azonnal 15 ór kocsira ült, s gyorsan a nevezett helyen termelt. A ház a város végén az akasztófa mellett feküdt. A mint a kocsí megállott a világ a szobában rögtön eloltatott; őreink az ajtót betörték, s a mint a sötét udvarba bérohantak, a kertből több lövés történt rájuk, mit ők viszonoztak. A sötétben egyik fél sem talált; egy rác elfogatott, a többiek ellillantak; ma estve ismét kettő fogatott el; szép rézcsovó pisztolyaik elvették, s ökreik is elfoglaltattak. A rácoktól már rég elszedettek fegyvereik, de még sok fegyver van rejtekben elásva, s közhiedelem, miszerint ha kívülről megtámadtatnánk, hátul a rácok is megtámadnának. Alig mulik éj, hogy lövések által föl ne lármáztatnánk.

Véleményem szerint legczélszerűbb volna az elhagyott rác városokat és falukat magyar lakosokkal mihamarább megtelepíteni; mert míg ez nem történik, hátulról is lehet tartani megtámadástól. A csatátéren magukat kitüntető katonákat a pártütő rácok javaival megajándékozni, s ez által a hadseregnek egy erős ingert adni, nem lenne sok.

Tegnap egy zentai magyar emberrel beszéltem, kit két társával a rácok elfogtak, s a legterhesebb sánccmunkára alkalmaztak. Egy tiszt, ki magyarul jól beszélt, a lánczot szánalomból levette rójuk, minek következtében sikerült — 3 hét után megszökniök. Hat óráig folyvást hason másztak, míg egy huszár őrszemre bukkantak, melly magával vitte. Ezen emberek elbeszélése szerint hajborzasztó, a mi kegyetlenséget a magyarokon elkövetnek. Illyek hallatára lehetetlen, hogy a legmiveltebbkeblő ember is állati boszuszomjat ne érezzen a czudar pártosok ellenében. Azt hiszem, nem soká késik a boszú órája; vagy mind elhalunk, vagy ha győzünk, mit a magyarok istene adjon, egyellen rácznak sem fogunk kegyelmezni.

Épen most hozzák hírről, hogy holnap jókor reggel útnak indítottunk. —

A mi nagyon érezhető jelen helyzetünkben, legfőképp az, hogy a világeseményektől teljesen el vagyunk különözve. Mióta Pestet elhagytuk, csak egyszer olvastam hírlapot, s boszúságomra Kossuth hírlapjának azon számát, mellyben zászlóaljunk egy — sötétlekkülvű zugfűkász által rágalmaztatott. Vannak emberek, kiket isten azon szomorú sorsra kárhoztatott, hogy soha se legyenek békeességben önmagukkal, s hogy saját benső furiáiktól meneküljenek, mások rágalmazására kénytelenek vetemülni. — Én nem akarok zászlóaljunk felett dicső beszédet tartani, mert mi semmivel sem teszünk többet, mint polgári szent kötelességünket teljesítjük, midőn azt, mi legbecsebb mindenki előtt, életünket, szeretett hazánkért készek vagyunk feláldozni; de azt hiszem, hogy annyit minden becsületes hazafitól követelhetünk, mikép az, ki körülményei, vagy született gyávaága miatt nem tett annyit, mint bárki sora nkban, bennünket hazug kohlományokkal ne rágalmazzon. A szolnoki eset előadása merzhazugság. Sorainkban vannak tehetségek, kik

ruházattal s fegyverzetével önmaguk látták el magukat; de vannak számosan, kik ezt nem teheték, kiknek azon naptól fogva, mellyben sorainkba állottak, megaztint minden keresetforrásuk. Ezek leginkább az iparos osztályból valók. Ezek Pesten 12 pkr. kaptak napi díjúl, s ugyanekkor, mint ők állíták, azon ígéretet nyerték, hogy elindulásuk után minden ruhaneműekkel ellátatnak, s 16 pkr. kapnak napi díjúl. Szolnokon voltunk 5 napig, s itt a mellett, hogy semmi ruhaneműt s fegyverkészületet puskán kívül nem kaptak, 8 p. krral díjaztattak. Illy körülmények közt a szegényebbek közül többen felszólaltak; de a nagy többség akkép nyilatkozott, mikép ő a 8 krral teljesen megelégszik, sőt díj nélkül is örömmel megy bár hova, csak hogy a szükséges élelmi szerek — s ruhaneműekkel ellátassák; ez megígértetett, s öröm volt látni az elégtelenséget, melly azonnal mutatkozott; Két hete mult, s még maig sincsenek teljesen ellátva a szükségeseikkel; sokan még most is csak egyszerű blousokban húzzák ki a hideg éjket a szabad ég alatt, s nem zúgolódnak, mert a haza szent ügye mindent fedletet velők. Mondhatom, soha még sereg nem indult ki csekélyebb készülettel; többet voltak, kiknek ruháik végkép leszakadoztak; néhányan, kik több napi útát papucsban tettek meg sat. és mindezt zúgolódás nélkül. Eddigél még löpor-szuronytartóik sem volt; fegyvereik csak T. Becsén igazítottak ki lövéshez. Párnap alatt azonban reményem teljesen föl lesznek szerelve; köpönyeik, miket rongyosan s szinte haszonvehetlen állapotban vettek át, részint kijavítva részint ujakkal kicserélve leendnek; és ekkor alig hiszem, hogy találkozzék csapat, melly a pestbudai önkényteseket önzetlen honszeretet, bátorság s harcúgyban felülmulná. Így állanak a dolgok barátim; és mégis egy nyomorú zugfirkász elég szemtelen volt állítani, hogy a pesti önkénytesek 8 krért nem, de 12 krért akarnak harcolni. Csapatunk nagyobb része olly emberekből áll, (mondhatnám egészen) kik hogy 12 krt megkeressenek naponkint, nem lettek vala kénytelenek a harcias pálya viszontagságaival fölcserélni a nyugalmas polgári élet kényelmeit. De minek szót vesztegetni emberekre, kiket lelki feketeségökből kimosni a párisi leghirnevesb mosónék sem lenének képesek. Ti barátim legyetek olly szivesek, hogy ha isten szerencsésen visszasegit, ismert baráti érzelmeitekkel fogadjatok, a mikor alkalmunk leend calumniatorunknak is szemébe nézhetni.

Eti 10 óra. Az eddig tudomásra jött hadi terv szerint a megtámadás 20-dikán történik. Első hely sz. Tamás. Mi 18-dikán éjjel indulunk

ki Becséről 4 ágyú 2 osztály huszár, s egy pár század honvéd kíséretében. Turánál várjuk a sánczból kitörő vagy megfutamodó ráczokat. Egy időben fog működni a főtáborral Kiss Ernő Becskerekéről. Ha a ráczok s z. Tamás és Földváról kiveretnek, Karlovicz alá menendünk szüretelni. Kiss Ernő ezredes ma küldé Bechtold tábornaghoz b. Liptayt, hogy bennünket küldjön a becskerei táborba; de aligha lesz belőle valami.

Még egyet. Ma estéli 8 órakor beszéltem földvári emberekkel, kik minden vagyonukat elveszték. Lehellen a legnagyobb fájdalmat nem érezni e szerencsétlen magyarok látásakor, kik egy roszul combinált hadi terv áldozatául estek. Hányan veszték magyar rokonink közül életüket s vagyonukat sz. Tamás, Földvár, Borjas faluknál, kiket a legkönnyebben meglehetett vala menteni. Miért nem huzták össze a magyarokat vagyonukkal együtt az illy fenyegetett pontokról akkor, még hogy veszély nélkül lehetett. Rosz hadi terv az, melly egyes polgárok életét hagyja áldozatul, a nélkül, hogy valami magasabb érdek parancsolná. Az említetteket egészen meg lehetett vala menteni.

A 3-dik század kapitánya 17 pftért 2 szürke lovat vett kocsí s szerszámostul, melly 160 — 200 pftot megér. Egy honvéd 8 huszasért adott vagyonvesztett földvári magyarnak két lovat kocsistul.

Irjatok levelet barátim — Ó Becsére, ismeretsetek rövid vázolatban a legújabb világeseményekkel; én a harctérről válaszolandok.
Szabó János.

H I R D E T É S E K.

(6 - 10)

Oszwald testvérek

a Jóseftéren

nemzetőrök számára ajánlják a következő feltűnő jutányos áron kész cikkeiket, mint:

Loves- és gyalogkard alpaccafév és aczélból.

Lószerszámra való borítványok alpaccaból.

Gombok ezüst-, alpacca- és vegyitékből.

Czímerek, lótakaró, csákó, és töltéstárczára való, ezüst és alpaccaból.

Gyalog- vagy lovasságnak való töltéstárczák, kardszijak.

Derékkötők, dőf. és vágzurony- hüvelyekkel.

Gőzhajók járása.

A. A Dunán.

Pestről Bécsbe naponkint reggeli 6 órakor, Győri közlekedéssel.

B. A Tiszán.

Szolnokról Szegedre, Tittelbe és Zimonyba, Pesttel kapcsolatban: minden kedden.

„ Szegedre: minden szordán és szombaton.

„ Tokajra: minden csütörtökön.

Szegedről Szolnokra: minden hétfőn, csütörtökön és szombaton.

„ Zimonyba: minden szerdán.

Zimonyból Tittelbe, Szegedre és Szolnokra; minden csütörtökön.

Tokajból Szolnokra: minden vasárnap.

Indulási idő Szolnok, Tokaj és Szegedről: reggeli óra.

Minden kedden indul egy vontatógőzös Szegedről Zimonyba, és minden pénteken Zimonyból Szegedre.

Az első cs. kir. szab. dunagőzhajózási társaság főigynöksége.

Magyar közlekedési vasút.

Naponkinti indulások 1848-dik Május 20-tól Augusztus végeig.

A t. cz. utazók kéretnek, sziveskedjenek legalább egy negyed órával az elindulás előtt a pályaudvarában megjelenni.

Pestről Szolnok felé személyvonat reggeli 6 órak.

„ „ Tehervonat délben 11 ó. 45 p.

„ „ személyvonat délután 2 óra.

Szolnokról Pestro. Tehervonat reggeli 3 óra 45 perc.

„ „ Személyvonat reggeli 6 óra 25 perc.

„ „ Személyvonat délután 2 óra 15 perc.

Pestről Vác felé reggel 6 óra 30 perc.

„ „ délután 2 óra 30 „

„ „ 5 „ 30 „

Váczról Pest felé reggel 8 órakor

„ „ délután 4 „

„ „ 7 „

A magyar középponti vasút igazgatósága által.

Megjelenik e lap **MINDEN ESTE**. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. **EGYES SZÁM** ára 3 kr. pp.

Felelős szerkesztő Pálfi Albert. — Nyomatja és kiadja Lukács László. Országut, Kunewalder-ház.